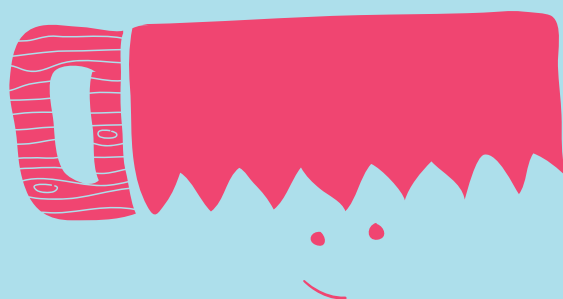
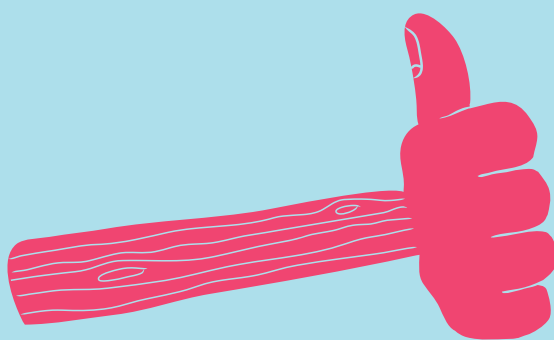
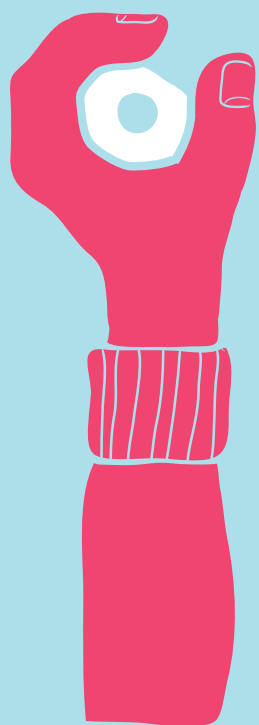

GLOBAL DIGNITY

VERKTØYKASSE
FOR ELEVRÅD

#globaldignitynorge

Forord

Skolen er kanskje det viktigste samfunnsprosjektet vi har. Alle barn og ungdom går på skolen. De tilbringer mer enn halvparten av sitt våkne døgn i klasserommet, kantina og skolegården. Dette gjør skolen til en helt unik arena, et samfunn i miniatyr, der alle samfunnslag, mennesketyper og egenskaper er representert. Gjennom skolen kan vi forme og påvirke hele samfunnet. Her kan vi dyrke frem gode verdier og holdninger hos fremtidens samfunnsborgere.

Kunnskap og tekniske ferdigheter er helt livsnødvendig. Vi trenger mennesker som er eksperter innenfor sitt fagfelt, og kreative gründere av virksomheter. Men kunnskap uten verdier skal vi passe oss for. Det er nok av eksempler i historien på at fremragende vitenskap og teknologi har vært brukt til ødeleggelser, menneskerettighetsbrudd og krig. Med andre ord: Faglig og personlig utvikling må alltid ses i sammenheng. I en travel hverdag må vi ikke tillate at vi prioriterer faglig utvikling først og jobber med verdier og holdninger hvis vi får tid.

Dessuten, utvikling av personlige egenskaper er helt nødvendig for å lære seg å lese, skrive og regne. Lysten til å lære og lysten til å delta på en positiv måte kan styrkes ved at alle føler seg sett, forstått og verdsatt for den de er. Når man føler seg mislykket og utenfor, er veien kort til å bli en destruktiv kraft i klassen og på skolen, til høyt fravær og til slutt kanskje frafall.

Elevrådet kan spille en viktig rolle for å lykkes med en slik verdibasert skole. Ledelsen må selvsagt være konsekvent tydelig på hvilke verdier skolen er tuftet på. Og lærerne må være med på å bygge en kultur der disse verdiene er tilstede på alle nivåer. Men for at verdiene skal tas ned fra det abstrakte og generelle til det helt konkrete og hverdagslige, er dere som medelever helt sentrale.

Det er dette Global Dignity Day og denne verktøykassen handler om. Vi ønsker å gi dere i elevrådet noen praktiske verktøy for å jobbe med aktiviteter som kan gjøre hverdagen på skolen mer verdifull, for alle. Hver enkelt aktivitet er konkret beskrevet og med en enkel gjennomføringsplan. Samtidig er det viktig at dere gjør dette til deres eget og noe som passer for deres skole.

På www.globaldignity.no vil dere finne konkrete eksempler fra elevråd som har gjennomført aktivitetene, tips, bilder og videoer.

#gdignity

Lykke til!

Innhold

Hei-uke side 4

Wall of Achievements side 8

Wall of Dignity side 11

Hemmelig venn side 14

Solidaritetsprosjektet
- Operasjon Dagsverk side 18

Prosjekt respekt side 22

Ut i verden side 26

Denne verktøykassen er utviklet under en workshop med elever fra Asker vgs, Atlanten vgs, Bjørnholt vgs, Bleiker vgs, Drammen vgs, Eivebakken vgs, Knarvik vgs, Gjøvik vgs, Glemmen vgs, Polarsirkelen vgs, Sykkylven vgs og Ulsrud vgs, samt Elevorganisasjonen og Operasjon Dagsverk.

Redigert av Steffen Mio Kristiansen

Ansvarlig redaktør: Thomas Horne

Design/illustrasjoner: Handverk (madebyHANDVERK.no)

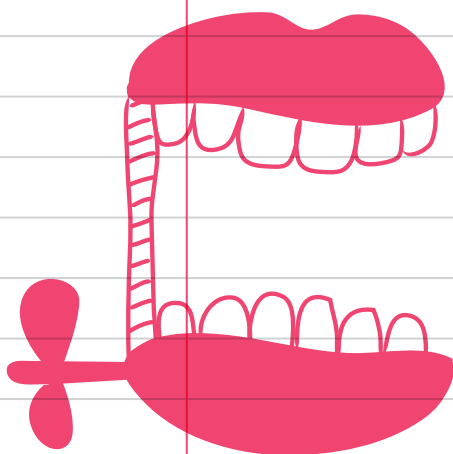
Arbeidet er støttet av Gjensidigestiftelsen som har vært hovedsamarbeidspartner siden 2010.

Samarbeidspartnere: Aberia Healthcare, Avinor, CISCO Norge, Dentsu Aegis Network Norge, DLA Piper, Norlandia Care Group. **Organisasjoner med fylkesansvar:** Norges Røde Kors, Aktive fredsreiser, Norges idrettsforbund, Barnas Fredsverden, Hvite Busser, ISFIT 2015. **Andre samarbeidspartnere:** Amnesty International, Antirasistisk senter, FO-studentene, Frivillighet Norge, Kirkens Bymisjon, Lions, Minotenk, MOT, Norges idrettshøgskole, Norsk Sykepleierforbund Student, Oslosenteret for fred og menneskerettigheter, Pedagogstudentene, Politihøgskolen, Rotary.

Hei-uke

Hovedmålsetting

Elever og lærere skal bli kjent med nye mennesker de ellers ikke ville pratet så mye med, på tvers av linje, interesse, klasse og alder. Aktiviteten får frem betydningen av de små tingene i hverdagen og hvor mye de kan bety - som å løfte blikket, se hverandre og si hei. Selv om en «hei-uke» kan virke uskyldig og er en lavterskelaktivitet, kan den virke forebyggende mot mobbing, ensomhet og følelsen av ikke å være inkludert, da den bryter ned sosiale skillelinjer og søker å gjøre skoledagen bedre og tryggere for elever så vel som lærer.

Hva er aktiviteten?

Hei-uken går ut på at alle elever og lærere i løpet av en uke (eller annet tidsrom) skal si hei til et bestemt antall personer de ikke kjenner fra tidligere. Et eksempel kan være at man skal si hei til 20 stykker i løpet av en uke. Det er positivt å gjennomføre aktiviteten tidlig i skoleåret, ettersom dette vil føre til at alle har noe felles; det er mange ukjente på skolen.

Ettersom alle vet at dette er et arrangement for hele skolen, vil terskelen være lav for å snakke med alle og enhver. Det vil ikke føles teit, men hyggelig og morsomt.

Forberedelser

For å forberede dette er det viktig at elever og lærere er forberedte på hvilken uke aktiviteten skal gjennomføres, og promoterer dette videre til sine med-elever/ansatte. Forum dette kan spres gjennom er klassens time, elevrådet, lærermøter og skoleskjermer/høytaleranlegg.

Aktiviteten er enkel å planlegge ettersom det ikke kreves noe materiell, utover godt humør og gjennomføringsønske blant menneskene på skolen. Vi anbefaler likevel at dere produserer plakater som dekorerer skolen, gjerne med «hei» på en rekke ulike språk.

DENNE DAGEN
HANDLER
OM DEG!

Hvordan skape engasjement rundt aktiviteten?

For at aktiviteten skal fungere er det viktig å få engasjert elevene! De utgjør den største og viktigste andelen av menneskene på skolen, og det er de som er primærmålgruppen for denne aktiviteten. Først er det viktig at alle elevene har fått informasjon om at aktiviteten skal finne plass. Forhåpentligvis vil mange synes dette er en god idé, men det er også mulig noen vil være skeptiske. Da er det viktig å ha noen idéer i bakhånd.

En mulighet er å gjøre en konkurranse ut av det. For eksempel: Hvem blir kjent med flest nye i løpet av en uke? Eller så kan klassen lage «Hei-venn-bingo» hvor målet er å finne personer som driver med forskjellige fritidsaktiviteter, eller har spesifikke interesser.

Dersom man forankrer aktiviteten i elevrådet vil de kunne spre til resten av skolen og skape engasjement. Det burde også produseres plakater eller annet informasjonsmateriell for å engasjere elevene. Her kan man benytte seg av de ressursene som finnes blant skoleelevene til å utforme kampanjemateriell og skape engasjement. Jo flere elever som involveres i forkant, jo større sannsynlighet er det for at aktiviteten spres i de ulike elevmiljøene på skolen.

ALLE FÅR
VÆRE MED!

Koblingen til Global Dignity Day

Dette er en aktivitet som er fin å gjennomføre i begynnelsen av skoleåret, altså i forkant av Global Dignity Day. Dermed kan man reklamere for Global Dignity Day og muligheten man der får til å dele verdighetshistorier. Kanskje er det noen erfaringer fra Hei-ukene det vil være relevant å dele under Global Dignity Day? En annen kobling til GDD er at tematikken i stor grad er felles.

Alternativt kan også aktiviteten gjennomføres rett etter GDD, med kick off under siste plenumsdel, eventuelt på nyåret og da med en påminnelse om temaet verdighet og historiene som ble fortalt om hvor mye det betyr å bli sett og se hverandre.

Gjennomføring

1. Elevrådet vedtar å gjennomføre en hei-uke og sikrer at dette forankres i skoleledelsen. Aktiviteten vil ikke legge beslag på undervisningstid, og har marginalt med utgifter.
2. Sørg for at alle tillitsvalgte informere sine klasser om tidspunkt for hei-uken, og gir klassekameratene den konkrete oppgaven.
3. Sett i gang en elevgruppe med å lage plakater som henges opp på strategiske plasser på skolen, dersom dere bestemmer dere for dette.
4. Velg hvordan dere vil sette i gang hei-uken. Hei-uken kan begynne ved starten av uken, eller så kan man ha en egen åpningsseremoni. Det er en fin åpning dersom man samler alle elevene, og rektor og elevrådsleder sier litt om viktigheten av vennskap og godt skolemiljø. Dette vil i så fall legge beslag på undervisningstid og kreve en del planlegging. Samtidig kan man også la aktiviteten gå sin gang ved å proklamere over høyttaleranlegget at «Hei-uken» nå er startet, og at tillitsvalgte informerer mer konkret i hver sin klasse i klassens time.
5. Sørg for at aktiviteten dokumenteres med tekst, bilder og video. Gi gjerne dette ansvaret til en elevgruppe. Del dokumentasjonen med Global Dignity.
6. Tillitsvalgte har en oppsummering sammen med kontaktlærer i hver sin klasse og diskuterer hva elevene lærte, og om det er noen gode historier de vil dele.

Hvordan dokumentere underveis og spre gjennom sosiale medier?

Det er kult om man går i dialog med elever som har interesse for sosiale medier, eller for eksempel markedsføring og diskuterer hvordan man kan synliggjøre og dokumentere aktiviteten. Én idé kan være å lage en hashtag på sosiale medier, eller bruke skoleavis/lokalavis for dokumentasjon.

Det er stor sannsynlighet for at andre skoler i nærmiljøet også vil være interesserte i å gjennomføre aktiviteten. Det er en god mulighet til å skape samhold mellom ulike skoler, og det er også kult å kjøre en konkurranse mot «naboskolen» for å se hvem som får flest spredninger gjennom sosiale medier.

Global Dignity vil gjerne ha bilder, video og tekster som vil publiseres på nettsider og facebook.

HUSKELISTE

Etterarbeid og evaluering

- Sette dato
- Informere lærere og medelever
- Lage plakat
- Poste på Facebook i forkant
- Ta bilder
- Instagram #gdignity
- Rydde
-
-
-

Ettersom det er begrenset med forberedelser som skal gjøres i forkant vil opprydningsprosessen heller ikke være særlig omfattende. Plakater som er hengt opp kan tas ned igjen, med mindre skolen vedtar å la dem henge for å holde fokus på verdiene som fremmes gjennom «Hei-uken».

Det er fint med en avslutningsseremoni klassevis hvor det kan være mulig for elevene å dele sine historier om det er noen som ønsker dette. Og at tillitsvalgte og kontaktlærer snakker om viktigheten av å fortsette med denne typen holdninger som man har skapt gjennom «Hei-uken».

Notater:

**TIP-klassen på Bleiker vgs vant
beste klassebilde under Hei-uka**

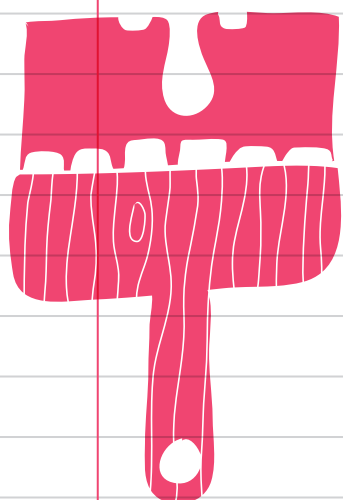
Wall of Achievements

Hovedmålsetting

Aktiviteten strekker seg over et semester eller år, og har som målsetting at elevene setter seg konkrete mål, opplever mestringsfølelse og blir motiverte for tiden fremover. Aktiviteten søker å sette fokus på de positive sidene ved skolehverdagen, og skape et læringsfellesskap der det å oppnå sine mål blir utelukkende positivt!

Hva er aktiviteten?

En ukultur man ser på mange skoler er at det å være flink sees ned på; dette endrer seg ved gjennomføring av Wall of Achievements. Aktiviteten handler om at hver enkelt klasse i begynnelsen av et semester eller skoleår setter seg sammen og utarbeider individuelle mål for tiden fremover. Disse skal være innenfor temaene sosiale, faglige og personlige. Deretter henges målene opp utenfor klasserommet, og revideres utover året.

Forberedelser

Det må skaffes til veie tavler/bilder/rammer som klassene kan henge utenfor eller inne i sitt hovedklasserom. Denne tavlen skal fylles av enkeltelevnes målsettinger for året/semesteret som kommer.

Målene skal deles inn i tre kategorier: faglige, sosiale og personlige. De kan handle om hva som helst, det viktigste er at det skaps en arena hvor elevene får mulighetene til å vise frem sine egne mål for tiden fremover. Målene kan også være anonyme, det blir opp til hver enkelt elev hva de synes passer seg best.

Forberedelsene som må gjøres er å anskaffe «tavle/oppslagsbilde» og post-it-lapper. Deretter må elever og lærere informeres med hvordan gjennomføringen skal skje, og hovedmålsettingene med hvorfor dette er positivt for klassen.

Kostnadene knyttet til aktiviteten er små.

La stå!

Hvordan skape engasjement rundt aktiviteten?

Snakk med elevene og involvere elevrådet i utarbeidelsen av prosjektet. Få elevrådet bak dette og elevrådsrepresentantene som talsmenn i sine klasser. Hvis dette skal skje i alle klasser, bør det forankres i ledelsen, slik at det blir et samarbeid mellom den enkelte elev og kontaktlærerne.

Her får elevene en mulighet til å vise seg selv og andre hvilke mål man har for tiden fremover, og også se om man klarer å gjennomføre dem. Det er også lurt å skape engasjement rundt hvordan dette kan føre til at alle får en bedre skolehverdag ved at man kan sette seg sosiale mål som kan omhandle hvordan man oppfører seg overfor andre elever og lærere ved skolen.

Koblingen til Global Dignity Day

Mange av de ulike temaene som typisk diskuteres eller trekkes frem gjennom Global Dignity Day er også relevante for denne aktiviteten. Når det gjelder den sosiale samhandlingen mellom elever, og lærere, er det en viktig del av både GDD og aktivitetsmålene for aktiviteten. En måte man kan koble aktiviteten direkte til Global Dignity Day er å revidere målsettingene etter GDD. På denne måten blir målene til enkeltelevne påvirket av opplevelsene fra Global Dignity Day.

#gdignity

Gjennomføring

1. Elevrådet vedtar at de ønsker "Wall of Achievements", forankrer dette i skolens ledelse og nedsetter en komite som er ansvarlig.
2. Komiteen informerer kontaktlærere og tillitsvalgte om konseptet og gjennomføringen.
3. Om ønskelig, kan komiteen lage plakater eller maler for plakater som kan distribueres til klassene.
4. Tillitsvalgte og kontaktlærere informerer elevene i sine respektive klasser og lager Wall of Achievements.
5. I klassens time/basistime setter elevene seg ned og skriver opp sine egne mål, som deretter gis til læreren – som får ansvaret for å henge dem opp på oppslagstavlen utenfor klasserommet. Her blir de hengende utover skoleåret.

HUSKELISTE

- Sette en dato
- Informere lærere og medelever
- Dokumentere underveis
- Legge inn oppfølging i klassens time
- #wallofachievements
- #gdignity
-
-

6. Kontaktlærer, eventuelt også tillitsvalgt, har en samtale med hver enkelt elev en gang semesteret og tar en felles vurdering av om elevene jobber godt med sine mål, og definerer nye om nødvendig. Dersom målene er oppnådd kan de stemples med «Godkjent» eller «Oppnådd». Dette sikrer at aktiviteten og målsettingene trekkes frem jevnlig. Det skaper en kultur hvor det er kult å få målene sine godkjent; det blir kult å være flink!

Hvordan dokumentere underveis og spre gjennom sosiale medier?

Det er kjempebra om en i klassen, for eksempel tillitsvalgt, får ansvaret for å følge opp veggen gjennom året og dokumentere hvordan det går med måloppsettingen. Hvilken type mål er det som innfris? De sosiale, de faglige eller de personlige? På denne måten kan det jobbes med til neste semester eller år for å fokusere på det man tidligere har hatt utfordringer med å gjennomføre.

Det er også muligheter for å spre bilder av oppslagsveggen gjennom året for å skryte av klassen sin gjennom sosiale medier. Dette er også en gylden anledning til å utfordre skoleklasser ved andre skoler til å gjennomføre det samme. Spre gjerne gjennom Global Dignity sine facebooksider.

NESTE
GRATIS!

Etterarbeid og evaluering

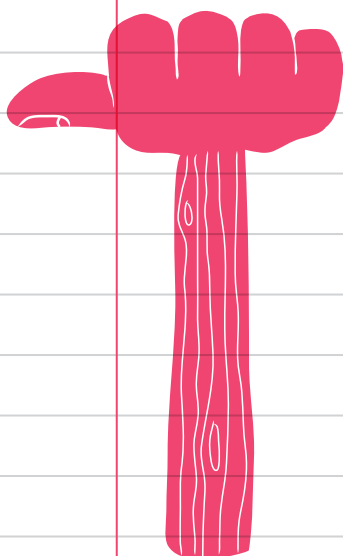
Ved slutten av hvert semester gjennomgår man oppslagsveggen og ser på hvilke mål som er oppnådd, og hvilke det gjenstår å innfri. Dette sikrer at enkelte kan gi seg selv et klapp på skulderen og sette seg nye mål for neste semester, mens andre kan bli inspirert av andre og jobbe videre med målene de har satt seg, eller sette seg nye.

Notater:

Wall of Dignity

Hovedmålsetting

Gjennom Wall of Dignity, eller verdighetsveggen, setter man elevene i fokus og skaper engasjement rundt verdighet på skolen. Man trekker frem elevers opplevelser eller andre verdighetsrelaterte budskap, skaper engasjement rundt de gode historiene, og viser frem gode og konstruktive eksempler til etterfølgelse.

Hva er aktiviteten?

Skolen setter av en vegg som skal prydes av ulike historier og budskap som skal sette fokus på de samme verdiene som løftes frem gjennom Global Dignity Day. Veggen burde være et sted elever, lærere og gjester til skolen naturlig vil passere den. Dette kan for eksempel være i kantinen eller i inngangsområdet. Aktiviteten gir skolen en prydvegg som skaper stolthet og viser de positive sidene ved skolen og skolehverdagen, samtidig som Wall of Dignity kan bli et samlingspunkt og noe elevene er stolte av.

Forberedelser

Sett sammen en gruppe elever i elevrådet som har ansvaret for prosjektet. Her kan det også være lurt å ha med en kontaktperson fra administrasjonen for å sikre forankring hos de ansatte.

Gruppen med elever får ansvaret for å markedsføre aktiviteten for alle elevene. At man ønsker å få inn verdighetshistorier fra elevene som skal vises frem for hele skolen. Her kan det være lurt å knytte til seg ulike linjer på skolen, for eksempel markedsføring på studiespesialiserende, og medier og kommunikasjon for utarbeidelse av plakater og lignende.

Det er viktig å understreke at dette er en aktivitet for hele skolen, og at det selvsagt er frivillig å få opp historien sin på veggen.

#gdignity

Hvordan skape engasjement rundt aktiviteten?

Man burde jobbe for å skape engasjement både hos elever og lærere. Hovedpoenget med dette er at veggen kan fungere som en portal for å se mennesker i et nytt lys. Her er det viktig å forsøke å få historier fra mennesker med ulik bakgrunn, studieretning, kjønn og alder. Når det gjelder andre typer budskap som kan henge på veggen er det spennende og motiverende om man klarer å variere disse i takt med skolehverdagen til elevene. Er det høst og gråvær ute er det motivasjonen om lysere tider i vente som vil engasjere, mens i mai og juni er det budskap om å gjøre sitt beste og en siste innsats før tentamener og eksamener som vil engasjere og skape motivasjon.

Dersom veggen proklameres i forkant av Global Dignity Day kan man benytte seg av historiene som kommer frem der for å få oppstartshistorier til veggen. Det er også mulig å løfte frem andre ting på veggen. Dette kan være sitater av kjente personer, eller motiverende ordtak. For å opprettholde oppmerksomheten rundt Wall of Dignity er det viktig at historier og annet byttes ut med jevne mellomrom.

Koblingen til Global Dignity Day

Dette er en aktivitet som kan knyttes direkte opp mot opplegget på Global Dignity Day, og bidra til å holde oppe fokuset rundt verdiene og temaene som fremmes gjennom Global Dignity Day. Det er positivt om noen historier fra Global Dignity Day henger oppe gjennom året. Dette gjør at elevene tenker tilbake på gjennomføringen av Global Dignity Day, og holder fast ved den gode stemningen og perspektivene som skapes gjennom Global Dignity Day.

Gjennomføring

1. Elevrådet nedsetter en komité som får ansvaret med å utarbeide en plan for Wall of Dignity. Komiteen må forankre dette i skoleledelsen og avklare hvilken vegg de kan benytte og eventuelt budsjett.
2. Komiteen står også for utvelgelsen av hvilke verdighetshistorier som skal trykkes opp til veggplakater og henges opp. Det er naturlig at dette skjer i etterkant av Global Dignity Day, og at tillitsvalgte rådspørres om hvilke historier som bør plukkes ut.
3. Dersom skolen har en medielinje eller designlinje, kan elever herfra utfordres til å utforme og trykke plakatene som skal opp på veggen.

HUSKELISTE

- Sette en dato
- Informere lærere og medelever
- Dokumentere underveis
- #wallofdignity
- Kontakte lokalavis
- #gdignity
-
-

4. Det kan arrangeres konkurranser om beste sitater eller bilder som også kan henges opp på veggen i tillegg til plakatene med verdighetshistorier.

5. Gjennom året er det kult at historiene byttes ut. Det skaper en stolthetsfølelse å få sin historie på veggen, og det er også spennende for de elevene som kan si at «nå er det en av mine venners historie som står i fokus!»

Hvordan dokumentere underveis og spre gjennom sosiale medier?

Historiene som kommer opp på Wall of Dignity kan brukes som reklame for skolen, så vel som heder av enkelteleven som har delt sin historie. Skolens facebooksider kan være et glimrende sted å spre historien, samtidig som de kan danne grunnlaget for et fokus på verdier og holdninger på nettavis eller i skoleavis.

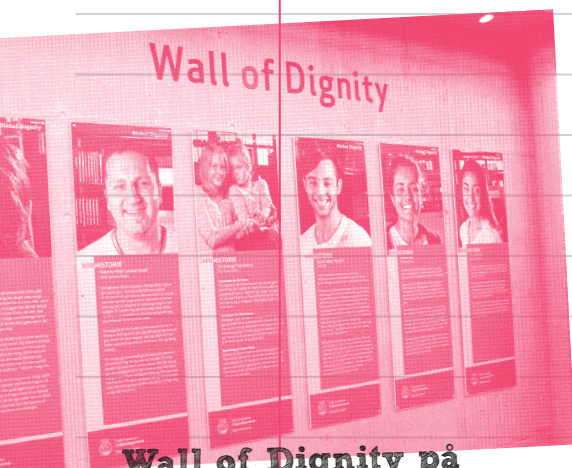
På sosiale medier kan man bruke #wallofdignity for å vise når det skjer endringer av veggen, eller trekke frem historiene som er trukket frem. Det er også kjempekult om man deler bilder og tekst gjennom Global Dignity sin side på facebook, for å gi tips og triks til andre skoler om hvordan man kan gjennomføre dette på sin egen skole.

Etterarbeid og evaluering

Verdighetshistorier byttes ut ved behov. Det samme gjelder eventuelle andre budskap som henger oppe.

Det er interessant om de ansvarlige intervjuer elevene som har hatt historiene sine oppe på verdighetsveggen for å høre hva de tenkte om det. Har det betydd noe for dem? Forhåpentligvis vil det å få sin verdighetshistorie på veggen være noe elevene jobber for og ønsker å oppnå.

Notater:

Wall of Dignity på Bjørnholt vgs

Hemmelig venn

Hovedmålsetting

Hemmelig venn er en aktivitet som søker å bygge vennskap. Aktiviteten vil få folk til å føle seg sett og verdsatt. Den sprer gode holdninger blant elevene, vil fokusere på å bygge sosial kompetanse og derigjennom bygge et bedre skolemiljø på skolen.

Hva er aktiviteten?

Hemmelig venn handler om at hver enkelt elev får utdelt en annen elev man skal være ekstra hyggelig mot i løpet av en tidsperiode, for eksempel en uke. Dette kan være en elev i en annen klasse, eller alder, men det enkleste er å gjøre det innad i klassen. Gjennom aktivitetsperioden skal man gjøre hyggelige ting mot den andre eleven, men gjerne i hemmelighet (derav navnet «hemmelig venn»). Kreativiteten er det eneste som setter en stopper for hvordan man kan være en god, hemmelig venn. Aktiviteten kan gjennomføres klassevis, og trenger ikke være en kampanje som hele skolen er med på samtidig. Dette er opp til elevrådet.

Hver enkelt elev skal forsøke å vise sin hemmelige venn at dette er en person man forsøker å gjøre stas på gjennom aktivitetsperioden. Idéer til hva man kan gjøre som hemmelig venn:

- Skrive hyggelige lapper og hemmelige beskjeder. Legge igjen på pulten eller i skapet til «hemmelige venn».
- Spandere lunsj eller noe annet hyggelig
- Gi komplimenter eller ros og generelt snakke med personen.

#gdignity

Forberedelser

Forberedelser som må gjennomføres er at for eksempel elevrådetstillitsvalgt, eller annen som tar på seg ansvaret, i de forskjellige klassene får ansvaret for å sette opp en liste med hvem som er hemmelig venn for hverandre, og deretter skal spre dette til resten av klassen. Dette kan gjøres ved å dele ut en lapp med navnet på «hemmelig venn» i starten av uken, eller å sende melding på It's Learning/Fronter eller lignende. Deretter må tillitsvalgt eller ansvarshavende være tilgjengelig for spørsmål gjennom perioden dersom noen skulle glemme hvem sin hemmelige venn er, eller trenge idéer til hvordan å være en god hemmelig venn.

Hvordan skape engasjement rundt aktiviteten?

For å skape engasjement rundt aktiviteten er det viktig å dele de gode historiene. Fortelle om hvordan din «Hemmelige venn» har potensiale til å bli den beste vennen du noensinne har hatt, eller vise til kreative eksempler på hvordan man kan være en god hemmelig venn.

En annen idé er å lage en konkurranse ut av det. Om man forteller i starten av uken at man skal avslutte uken ved å kåre den beste hemmelige vennen, og finner en passende premie, kan dette være et intensiv til å gjøre en enda bedre innsats gjennom aktiviteten.

*Be kind whenever possible.
It's always possible.
DALAI LAMA*

Alle burde også inspireres til å spre bilder og informasjon gjennom sosiale medier for å vise kreativiteten og hyggen aktiviteten resulterer i. Samtidig er det svært viktig at man velger ut de gode "feel-good"-historiene. Dette skal være en oppbyggelig og hyggelig opplevelse, og ikke en arena for triste, vonde og private historier.

Koblingen til Global Dignity Day

Mange historier fra Global Dignity Day handler om elever som har vært utsatt for mobbing, eller som føler/har følt på ensomhet og det å føle seg utenfor. Hovedmålet med denne aktiviteten er å forebygge denne slags følelser gjennom å skape et inkluderende fellesskap på skolen. Koblingen til Global Dignity Day er derfor naturlig, og burde utnyttes for å skape engasjement rundt aktiviteten.

Gjennomføring

1. Elevrådet vedtar å gjennomføre en aktiviteten «Hemmelig venn/Secret Santa» og sikrer at dette forankres i skoleledelsen. Aktiviteten vil ikke legge beslag på undervisningstid, og har marginalt med utgifter.
2. Tillitsvalgte i hver klasse lager par med hemmelige venner.
3. Sørg for at alle tillitsvalgte informere sine klasser om tidspunkt for Hemmelig venn-aktiviteten, og gir klassekameratene den konkrete oppgaven.
4. Sett i gang en elevgruppe med å lage plakater som henges opp på strategiske plasser på skolen, dersom dere bestemmer dere for dette.

5. Velg hvordan dere vil sette i gang «Hemmelig venn»-aktiviteten. Enten kan dette skje klassevis uten en felles markering. Eller så kan man ha en egen åpningsseremoni. Det er en fin åpning dersom man samler alle elevene, og rektor og elevrådsleder sier litt om viktigheten av vennskap og godt skolemiljø. Dette vil i så fall legge beslag på undervisningstid og kreve en del planlegging. Samtidig kan man også la aktiviteten gå sin gang ved å proklamere over høyttaleranlegget at «Hemmelig-venn»-uken nå er startet, og at tillitsvalgte informerer mer konkret i hver sin klasse i klassens time.

6. Sørg for at aktiviteten dokumenteres med tekst, bilder og video. Gi gjerne dette ansvaret til en elevgruppe. Del dokumentasjonen med Global Dignity.

7. Tillitsvalgte har en oppsummering sammen med kontaktlærer i hver sin klasse og diskuterer hva elevene lærte, og om det er noen gode historier de vil dele.

Hvordan dokumentere underveis og spre gjennom sosiale medier?

Aktiviteten har stort potensiale når det gjelder spredning gjennom sosiale medier. Kreativitet gjør seg godt på bilder, og det kan lanseres en fotokonkurranse for å sikre spredning gjennom sosiale medier.

Om man gir de ansvarshavende i hver klasse i oppgave å dokumentere de forskjellige initiativene klassene tar overfor sine «hemmelige venner» kan dette danne grunnlaget for senere gjennomføringer av aktiviteten.

Etterarbeid og evaluering

#gdignity

Det er ingen opprydning knyttet til aktiviteten (med mindre noens initiativer skulle kreve dette), så etterarbeidet handler i større grad om å finne ut av om dette er en aktivitet man ønsker å ta videre. I enkelte klasser vil det vise seg som en kjempeaktivitet man kanskje ønsker å gjennomføre månedlig med nye «hemmelige venner» slik at hele klassen på sikt blir bedre kjent med hverandre, mens i andre klasser kan det vise seg mindre vellykket. Da er det lurt å høre med de andre klassene hvor det har vært mer vellykket for å hente inspirasjon til en ny runde!

Notater:

HUSKELISTE

- Sette en dato
- Informere lærere og medelever
- Dokumentere underveis
- #hemmeligvenn
- #gdignity
-
-

Tautrekking i gangen på Bleiker vgs under Hei-uka.

Solidaritetsprosjektet - Operasjon Dagsverk

Hovedmålsetting

Bevisstgjøre og engasjere elever til å yte noe for vanskeligstilte ungdommer globalt. Dette er et solidaritetsprosjekt hvor målet er at alle elevene skal være drevet av den indre motivasjonen der verdighet står sentralt.

Hva er aktiviteten?

Skolen melder seg på Operasjon Dagsverk og gjennomfører Internasjonal Uke for å sette fokus på internasjonaliserte problemstillinger. Gjennom Internasjonal Uke engasjeres elevene til å gjøre en innsats på OD-dagen der målet er å jobbe inn penger til inntekt for et utdanningsprosjekt i et land i Afrika, Asia eller Latin-Amerika. Det er også mulig å ha sitt eget solidaritetsprosjekt, men Operasjon Dagsverk har jobbet med solidaritetsprosjekter mellom ungdom i Nord og Sør i femti år og er de beste på feltet.

Forberedelser

Operasjon Dagsverk har gode verktøy til hvordan å forberede aksjonsgjennomføringen på skolen. En kortversjon av disse står nederst i dokumentet.

Hvordan skape engasjement rundt aktiviteten?

Engasjement skapes først og fremst i møtet og kommunikasjonen mellom mennesker. Det er samtidig viktig å huske på at man har mange hjelpemidler og metoder som kan brukes for å skape engasjement. Til denne aktiviteten kan man for eksempel arrangere konkurranser der de ulike klassene eller elevene konkurrerer om å skaffe mest penger til prosjektet. Man kan gi oppdateringer fra tidligere år om hvilke resultater arbeidet på skolen har gitt, eller hvor store positive følger årets prosjekt vil få. Alt dette får man

We can be humans
only together
DESMOND TUTU

rikelig mulighet til dersom skolen avsetter tid til å gjennomføre Internasjonal Uke i forkant av aksjonsgjennomføringen. Det viktigste er å informere om hva pengene skal brukes på i inneværende år. Om man får frem for elevene hvilke resultater som følger av innsatsen de gjør vil det skape engasjement. For å skape trykk rundt prosjektet kan man arrangere skolekonserter, plakater, foredrag (kanskje fra noen som har vært i prosjektlandet?) og bilder fra prosjektlandet. Det aller beste tipset for å skape engasjement er å fremme hvilken unik mulighet dette er for elevene til å bidra til at andre, i andre deler av verden skal få de mulighetene som alle har rett til!

Koblingen til Global Dignity Day

Mens Global Dignity Day først og fremst fokuserer på den enkeltes individuelle ansvar og mulighet til å bry seg og styrke egen og andres verdighet, vil solidaritetsprosjekter typisk adressere strukturelle utfordringer som hindrer folk i å leve verdige liv, som fattigdom, krig, konflikt, miljø og helse. Global verdighet er kjerneverdien for GDD, men noe som det for mange er vanskelig å arbeide med. Dette får man en gylden mulighet til gjennom denne aktiviteten. Om man gjennomfører Operasjon Dagsverk kan Global Dignity Day være en naturlig del av internasjonal uke, ettersom OD-dagen er cirka to uker etter GDD. Da kan man bruke de to aktivitetene til å engasjere til hverandre. En god idé her er å la både rektor og elevrådsleder ta ordet på GDD og snakke om hvordan man tar tankene og verdiene fra denne dagen med seg inn i arbeidet med Operasjon Dagsverk.

Gjennomføring

1. Dette er en aktivitet som krever forarbeid, men om man engasjerer en komité til å gjøre oppgavene kan det gjennomføres særdeles effektivt på skolen. De fleste skoler har allerede et solidaritetsprosjekt og et system for å etablere en komite hvert år for prosjektet.
2. Det er viktig at komiteen har godt internt samarbeid og at oppgaver delegeres. Det er også lurt å engasjere en voksenperson som har ansvaret for oppfølging underveis og som kan hjelpe til når pengene kommer inn fra elevene.
3. Nedsette en komité ved skolen .
 - a. Verv kan være leder, nestleder, økonomiansvarlig, referent og styremedlemmer.
4. Søke om prosjektmidler fra skole/fylkeskommune/Elevorganisasjonen (dersom man samarbeider med Operasjon Dagsverk)/Organisasjoner osv.

5. Promotere prosjektet for andre elever gjennom Internasjonal Uke. Skape engasjement. (plakater, bannere, presentasjoner, foredrag fra lokale og eksterne personer, filmer om prosjektet og problematikken.

6. Arbeid knyttet opp til selve aksjonsdagen

- a) Alternativt opplegg for de som ikke ønsker å jobbe
- b) Bidra til å skaffe jobber til elever som ikke finner selv
- c) Mediearbeid for å promotere opp mot arbeidsgivere

7. Nedsette en kontrollkomite.

8. Se og lære av andre skoler og andre prosjekter.

Hvordan dokumentere underveis og spre gjennom sosiale medier?

#gdignity

Kontrollkomite står for dokumentasjon av at midler brukes slik det er avtalt på forhånd, og passe på at selve aksjonen og etterarbeid på den enkelte skolen foregår på rett måte. Dele bilder og planer på facebook (offentlig side) det gir prosjektet troverdighet.

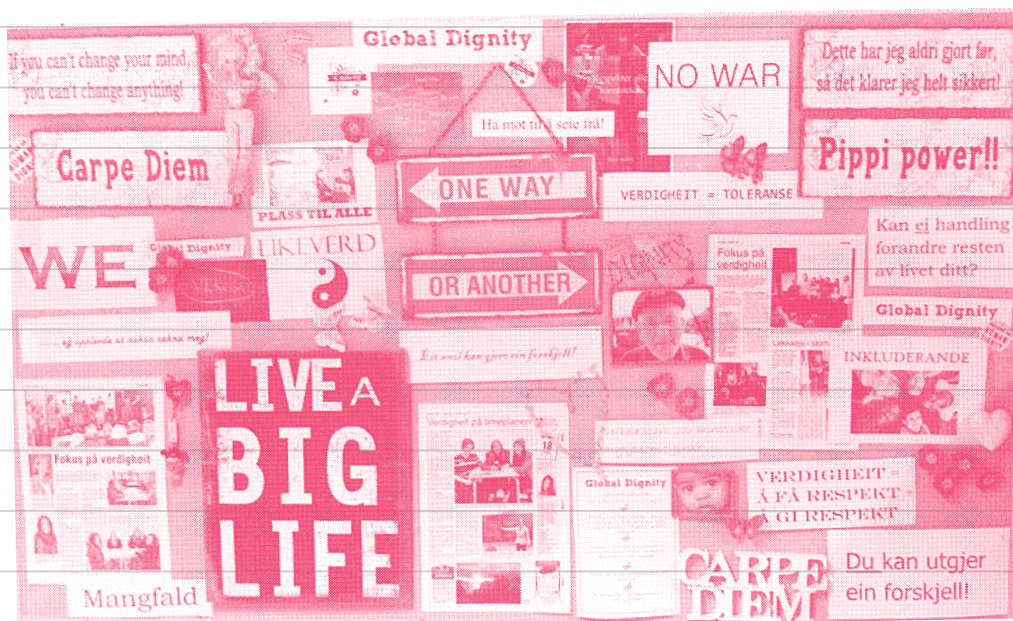
Etterarbeid og evaluering

- Evaluering av selve aktivitetdagen og Internasjonal Uke
- Hvordan ble pengene brukt
- Fungerte det å linke solidaritetsaksjonen og Global Dignity Day?
- Hva var bra, og hva kan bli bedre?
- Informere elever fortløpende om hvordan prosjektet gikk, hva ble samlet inn, hva ble midlene brukt til osv.
- Offentliggjøre bilder og resultater!

HUSKELISTE

Notater:

- Sette en dato for innsamling
- OD har fast dato!
- Informere lærere og medelever
- Sette sammen en prosjektkomite
- #gdignity
-
-

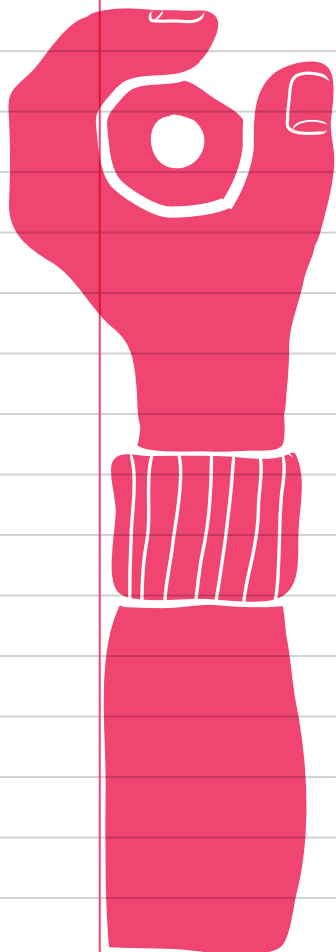

Verdighetsveggen fra Sykkylven vgs

Prosjekt respekt

Hovedmålsetting

Sette fokus på marginaliserte og undertrykte grupper i samfunnet og strukturelle utfordringer som hindrer enkeltmennesker eller grupper i å leve verdige liv. Gjennom prosjektet vil elevene få et bredere perspektiv på samfunnet vi lever i, og øke både aksepten og forståelsen for at vi er forskjellige.

Hva er aktiviteten?

Dette er en nivådelt aktivitet hvor vi skisserer ulike alternativer for hvordan dette kan gjennomføres. Tanken som ligger bak er å åpne skolen for eksterne foredragsholdere som kan bidra ved å belyse ulike tema og problemstillinger som er relevante for elever ved skolen.

Den enkleste måten å gjennomføre på er å invitere én person i halvåret til å holde et foredrag for elevene. Noe mer krevende, men desto mer effektivt, er å gjennomføre en uke med en ekstern innleder om dagen. Alternativt kan skolen ha jevnlig foredrag med ønsket hyppighet, for eksempel månedlig eller annenhver måned.

Forberedelser

Prosjekt respekt skal være et samarbeid mellom elevene og ledelsen på skolen. Dette kan inkluderes i mange deler av læreplanen, men også under psykisk helse. Nye undersøkelser viser at ungdom er den aldersgruppen som føler seg mest ensomme, dette er noe man også kan sette fokus på gjennom aktiviteten.

Den viktigste forberedelsen til aktiviteten er å nedsette en prosjektkomité i elevrådet som har hovedansvaret for å engasjere elever til å delta, og skaffe foredragsholdere innenfor de forskjellige temaene man ønsker å løfte frem.

Aktiviteten kan gjennomføres på flere måter. Lavterskelgjennomføringen er å invitere til fellesforedrag én gang i semesteret.

Dersom skolen ønsker virkelig å satse er det kjempespennende å gjennomføre en hel uke med eksterne foredrag. Dette kan for eksempel gjennomføres ved at foredragene holdes i midttimen hver dag, eller fra morgenen om det passer bedre.

Det er også mulig å gjøre det annerledes, for eksempel at skolens elever deles inn i grupper på tvers av alder og kjønn, dette er opp til kreativiteten.

Hvordan skape engasjement rundt aktiviteten?

Det viktigste man kan gjøre for å skape engasjement rundt Prosjekt respekt er å finne spennende foredragsholdere som kan snakke om tema som interesserer elevene. For å få til dette er man avhengig av at elevenes stemme høres i forberedelsene. Spør elevene hva de ønsker å høre om, da er det garantert at man finner innledere som interesserer og engasjerer!

Det er også viktig å få ut informasjon om aktiviteten. Dette kan gjøres gjennom skolens TV-skjermer, på Fronter/It's Learning, plakater, Facebook, lærere og elevrådet.

#gdignity

Koblingen til Global Dignity Day

Et tema som mange ungdommer løfter frem gjennom Global Dignity Day er ensomhet, og følelsen av ikke å bli sett. Dette er tematikk som kan løftes frem gjennom prosjekt respekt, som bygger direkte videre på arbeidet fra Global Dignity Day. Det er lurt å løfte frem Global Dignity Day når man engasjerer til prosjekt respekt for å sette dem i sammenheng. Dette vil også forberede elevene på at det er viktige tema som skal løftes frem de neste dagene.

Om man kobler Prosjekt respekt til Global Dignity Day vil skolen også få muligheten til å løfte frem erfaringene fra Global Dignity Day. Dette er også en gylden mulighet til å sette fokus på Wall of Dignity om man har startet med dette på skolen.

Gjennomføring

1. Etabler en komite i elevrådet som lager programmet for foredragene.
2. Dette vil selvfølgelig variere med hvordan skolen ønsker å gjennomføre aktiviteten. Den enkleste måten er som sagt å samle elevene én time om dagen for å høre et foredrag. Da må komiteen møtes i forkant for å sette ut stoler, og sikre at alt teknisk utstyr fungerer. Det er også viktig at én person har ansvaret for dialog med foredragsholder, og som kan ta ansvaret for å passe på vedkommende når han/henne ankommer skolen.
3. Koordiner med skoleledelsen om tidspunkt og sted for foredragene.
4. Sørg for at tillitsvalgte informerer elevene i sin klasse og oppfordrer flest mulig til å delta.

5. Sørg for at ledelsen er godt informert om temaene for foredragene, og eventuelt involvert i beslutningen, slik at temaene eventuelt kan kobles direkte opp mot kompetansemål i enkeltfag. Et supplement til foredragene kan være å alliere seg med lærerne og få disse til å ta opp tematikken i undervisningen. Dette er også noe som ville engasjert elevene om man fikk til.

6. Sørg for å dokumentere arrangementene.

Hvordan dokumentere underveis og spre gjennom sosiale medier?

Denne aktiviteten gir mange flotte muligheter til dokumentasjon og spredning. Om man klarer å innhente spennende og relevante foredragsholdere vil det være interessant for lokalmedier å komme til skolen for å dokumentere, og man får også gode muligheter til å spre i sosiale medier. Det er også spennende om skolen tar tak i tematikken som foredragsholderen fremmer, og relaterer det til skolehverdagen ved skolen. Hvordan jobber man med det, eller er dette noe skolen burde ta tak i?

Det er også mulig å bruke #prosjektrespekt for å vise frem aktiviteten for alle og enhver gjennom sosiale medier. Det er også kjempebra om det legges ut bilder og tekst på Global Dignity sin facebook side så man kan inspirere andre skoler til å gjennomføre samme aktivitet!

Etterarbeid og evaluering

Det er interessant å gjennomføre en undersøkelse blant elevene for å høre deres tanker om prosjektet. Her burde man stille spørsmål om kvaliteten på foredragsholderne, og om elevene har lært noe nytt, eventuelt om man har opplevd at noen fordommer er oppløst, eller at man har tenkt noen nye tanker? Det er også fint å få tilbakemelding på den generelle gjennomføringen med informasjonsformidlingen og det tekniske.

Noen avsluttende spørsmål som går på hvorvidt dette er noe eleven ønsker å delta på igjen til neste år, og om det føles som et prosjekt som bedrer skolehverdagen er også interessant.

HUSKELISTE

- Sette dato
- Informere lærere og medelever
- Dokumentere
- Skrive nettsak
- #prosjektrespekt
- #gdignity
-
-

Aktuelle tema og organisasjoner man kan kontakte:

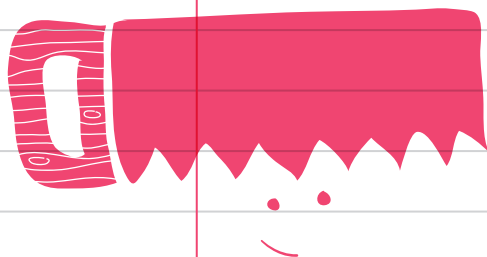
- Mobbing (MOT, Mental Helse, Røde Kors)
- Å leve med innvandrerbakgrunn i Norge (Ungdom mot rasisme, Antirasistisk senter, NOAS, Røde Kors, Minotenk)
- Seksuell legning (LLH - Landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner)
- Ensomhet og psykisk helse (Mental Helse, Røde Kors)
- Fysiske og psykiske funksjonshemninger (Idrettsforbundet, Norsk Sykepleieforbund Student)
- Narkotika og/eller doping (Idrettsforbundet, Kirkens Bymisjon)
- Kriminalitet (Politiet, Kirkens Bymisjon, Røde Kors, KRÅD)
- Fattigdom (Røde Kors, Kirkens Nødhjelp, PLAN, CARE, NORAD, FN-sambandet, Kirkens Bymisjon)
- Krig og konflikt (Røde Kors, Amnesty, Flyktninghjelpen, Aktive Fredsreiser, Hvite Busser, Barnas Fredsverden, Norsk Folkehjelp, FN-sambandet)

Notater:

Ut i verden

Hovedmålsetting

Ungdom er ungdom, uansett. Men hvor man er født i verden avgjør store deler av livets videre gang. Gjennom utenlandsreiser vil man gi elevene mulighet til å se unge som seg i en helt annen hverdag, i en helt annen livssituasjon, og med helt andre muligheter for fremtiden.

Hva er aktiviteten?

I den globaliserte verden vi er en del av er mulighetene for samarbeid på tvers av kulturelle og geografiske grenser blitt en mulighet. Denne aktiviteten handler om nettopp dette, og skape relasjoner og samarbeid med en partner i et annet land. Dette kan enten være et samarbeid med en skoleklasse i et annet land, eller med organisasjoner som jobber med tilsvarende verdier og tematikk som skolen din verdsetter og fokuserer på.

Dette er en høyterskelsaktivitet som krever mye planlegging, men som blir desto mer spennende om man klarer å gjennomføre.

Forberedelser

Det første som må gjøres er å finne en gruppe elever og lærere som tenner på ideen og som ønsker å jobbe med planleggingen. Her er det først og fremst to ting som må på plass: En samarbeidsavtale med en institusjon (for eksempel skole, barnehjem, prosjekt eller organisasjon) i et annet land, og økonomisk støtte. Vi kan begynne med det siste.

For å få gjennomført en reise til et annet land trenger man penger, og de vokser dessverre ikke på trær. Heldigvis er det mange ulike instanser man kan søke om støtte til en slik reise. Vennskap Nord/Sør er et eksempel, fylkeskommunen et annet. Det er også mulig å søke de forskjellige kommunene i fylket om støtte. Det vil også se bra ut for lokale bedrifter å ha støttet et prosjekt som dette, så her er mulighetene mange.

Når det gjelder å finne en passende samarbeidspartner er det viktig at man ser på hva man ønsker å få ut av reisen. Eller skal man kanskje få til en utveksling? Lag en aktivitetsplan som sier noe om hvilke kjerneverdier man ønsker å løfte frem gjennom prosjektet, og hva man ønsker å lære.

Er det kanskje en spesiell utfordring skolen jobber mye med? Finn et land som jobber med det samme og se om det finnes organisasjoner som er passende. En annen måte å finne en passende partner kan være å ta utgangspunkt i solidaritetsaksjonen dere forhåpentligvis gjennomfører på skolen. Operasjon Dagsverk samarbeider med forskjellige land og partnere hvert eneste år, så der kan det finnes mange potensielle partnerland og organisasjoner som kan kontaktes. Eller har dere kanskje et annet solidaritetsprosjekt som det kunne vært mulig å besøke? Det er også mulig å finne hjelp gjennom organisasjoner som Røde Kors, Redd Barna, Kirkens Nødhjelp, Norsk Folkehjelp, CARE, Plan, SOS Barnebyer, Amnesty International, FN-sambandet og Flyktningshjelpen som alle har store internasjonale nettverk.

Når pengestøtte og samarbeidspartner er på plass er det på tide å lage program. Den viktigste anbefalingen til denne delen av arbeidet er at programmet burde utarbeides i samarbeid med samarbeidspartneren i det andre landet. Kanskje er det en idé at de lager det første programutkastet?

Hvordan skape engasjement rundt aktiviteten?

Det er en utfordring å skape engasjement rundt aktiviteten for hele skolen, ikke bare for de som reiser. Da må man fokusere på det gode som hele skolen vil få ut av dette, og tilrettelegge for at «alle kan være med på turen» gjennom god dokumentasjon av reisen.

Det kan også skape engasjement om hele skolen blir dratt inn i planleggingsprosessen. Om det blir en felles dugnad der et eventuelt overskudd går til et prosjekt i samarbeidslandet kan gjøre at alle føler seg inkludert og at deres innsats har vært viktig for prosjektet. Det er også en mulighet å la det være en åpen søknadsprosess der alle elever har mulighet til å søke om å få være med på turen.

Koblingen til Global Dignity Day

I markedsføringen av prosjektet burde dere vise at dette har en sammenheng med arbeidet med Global Dignity Day. Det vil kanskje bidra til at dere får pengestøtte, samtidig som det er en verdi i seg selv å spre tankegangen bak Global Dignity Day i arbeidet med aktiviteten. Andre skoler som har gjennomført lignende opplegg har gjennomført en «Mini-Global Dignity Day» for ungdom i andre land, på skolen, barnehjemmet eller institusjonen dere samarbeider med. Dette er en spennende måte å spre verdier og tankesett på!

#gdignity

Gjennomføring

Gjennomføringen henger i stor grad sammen med planleggingen. Det er viktig at det delegeres oppgaver hvor noen får ansvaret for pengestøttesøknader, mens andre driver informasjonsarbeid ut mot skolens elever, og kommunen som helhet. Gjennom lokalmedia har man muligheten til å skaffe givere vel så effektivt som gjennom søknadsskriving.

Det er også en god idé at én får ansvaret for kontakt med ambassade i samarbeidslandet. De har ofte gode nettverk med tanke på å finne samarbeidspartner, og informasjon om hvilke forberedelser som må gjøres før reisen.

Det må også velges en reiseleder som har ansvaret for alt det praktiske. Dette er nok lurt om er en lærer eller en i ledelsen.

Hvordan dokumentere underveis og spre gjennom sosiale medier?

Dette er kjempeviktig for at aktiviteten skal gagne hele skolen, ikke bare elevene som er med på turen. Det er viktig å spre informasjon mens man er på tur, men også dokumentere som kan omgjøres til bildeserier, filmer og foredrag når man kommer tilbake.

Det er kult å oppdatere gjennom blogg, facebook og instagram, men viktig at det ikke bare blir: «Se så gøy vi har det på tur», men også et faglig fokus som viser viktigheten av turen og hvordan man lærer av å reise og møte nye mennesker.

Det er også kjempebra om det legges ut bilder og tekst på Global Dignity sin facebook side så man kan inspirere andre skoler til å gjennomføre samme aktivitet!

Etterarbeid og evaluering

Dette er avgjørende for å sikre at alle elevene ved skolen får et utbytte av prosjektet. Gjennom dokumentasjon skal det nå være mulig å holde foredrag eller produsere filmmateriale som kan vises for elevene. Her er bilder og film viktig, men også elevenes personlige refleksjoner rundt møtet med ungdom fra andre deler av verden. Det er engasjerende med sammenligninger av livssituasjon og muligheter. Kanskje kan dette inspirere elever til å ta vare på de mulighetene vi er så heldige å ha her i Norge?

HUSKELISTE

- Sette dato
- Informere lærere og medelever
- Lage prosjektgruppe
- Blogge
- Dokumentere
- #gdignity
-
-

Det må også gjøres en grundig evaluering av turen. Har man oppnådd målene man satte seg i forkant, og er dette noe man vil fortsette med til neste år?

Notater:

Når du er god
mot andre, er
du best med
deg selv.

BENJAMIN
FRANKLIN

Elevrådet ved Drammen videregående skole på tur i Tanzania